

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr 32.

9de august 1896.

22de aarg.

Et vansteltigt regnestykke.

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpeditonen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommeende rebaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Tredje aargang.

31. Ictse.

Det hellige nøgleembede.

ABC-klassen: Matt. 16, 19: Jeg vil give dig himmeriges riges nøgler.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor samt følgende spørgsmaal og svar: Hvad er nøgleembedet? Nøgleembedet er den færegne kirkelige magt, som Kristus har givet sin kirke paa jorden til at forlade de uobødfærdige syndere deres synd, men til at beholde de uobødfærdige deres synd, saalænge de ikke gjør bod.

Forklærings-klassen: Samme som ovenfor og Joh. 20, 22, 23: Jesus aandede paa sine disciple og sagde til dem: Anammer den Helligaand! Dersom I forlader nogen deres synd, er de dem forladte; dersom I beholder nogen deres synd, er de dem beholdne.

Wink.

— Dr. Christian Brück, kansler i Sachsen, var en bitter fiende af rette ordets tjenere og gjorde, hvad han formaadede, for at gjøre dem deres embedsgjerning besværlig. I aaret 1562 sørgede han saaledes for, at 30 rettroende præster, som ikke vilde gaa med paa en da meget hødet faldt lære, blev affatte og med sine familier fordrevne fra landet. Da han nu paa stottet i Weimar i landskyrstens navn underrettede disse præster om, at de var affatte og landsforviste, sagde en af dem til ham: „Sr. kansler! tænker De ikke paa, at De nu, ved at jage 30 tro præster ud i elendighed, rører ved stenen hos den Herre Jesus Kristus, hvis tjener vi er? Gjør bod og opfør med at forfølge troe Jesu Kristi tjenere! Ellers skal der komme en tung og forfærdelig straf over Dem fra Herren; for ham skal vi i bønnen bringe frem vor klage.“ Da svarte kansleren vredt: „Du elendige prest! Dersom jeg rører ved den Herres Kristi stenen, som De siger, saa vil han vel støde min haand

tilbage, naar han føler, det gjør ham ondt.“ Han tager del i en sammensværgelse og bliver dømt til døden. Da beskender han offentlig, at intet gjorde han saa hjertelig ondt som det, han spottende havde sagt til de landsforviste præster om Jesu stenen. Disse ord brændte ham nu saaledes i samvittigheden, sagde han, som om han allerede befandt sig i helvedes ild. I sin angst henvendte han sig til Magister Johann Weibemann, hvem han ofte før havde gjort megen skade; og ikke kunde han laa sig tilfreds, førend denne havde givet ham absolution og meddelt ham den hellige nadvere. Ja han bad endog Weibemann om at sørge for, at en beretning om hans synd blev oplæst offentlig i Thüriugens kirker til advarsel for andre.

— I den tid, da Teodosius den store var keiser i det gamle romerrige, udbrød der et oprør i Thesalonika i Makedonien, og i dette blev statholderen og flere af keiserens embedsmænd dræbte. Da keiser Teodosius fik underretning herom, blev han meget vred, og alle frygte for hans hevn. Men biskop Ambrosius i Milano gik i forbøn for Thesalonikas indbyggere, og keiseren lovede og laa at skaae dem. Alligevel sendte han krigsfolk til staden, og disse trængte frem allebegne med dragne sverd og nebsablede uden forskjel styldige og uskyldige, fremmede saavel som borgere, og 7000 mennesker omkom. Da skrev Ambrosius til keiseren og udtalte sig med frimodighed om det, som var skeet, og bad ham, at han som forudm David vilde gjøre bod for sin synd. „Dorttage denne stampet vil du“, skrev han, „saafremt du ydmyger din sjæl for Gud. Du er et menneske, og har du syndet, saa stræb at gjør det godt igjen. Ingen engel kan tilgive dig din synd; Herren alene tilgiver dem, der ombender sig i alvor og sandhed. Derom beider og anraaber jeg dig.“ — Keiseren svarte ikke paa dette brev; men da han den følgende søndag vilde overvære gudstjenesten med sit følge og nyde den hellige nadver, traadte Ambrosius ham imøde ved indgangen til kirken og sagde til ham: „Det lader til, min keiser, at du endnu ikke, efterat vreden har lagt sig, vil erkjende din store brøde. Keisermagten hindrer dig vel i at erkjende din synd og forblinde dig. Du formaster dig mod mennesker, der er af samme natur som du og dine medtjenere. Men der er en, som raader over os alle. Med hvilke øine vil du betragte Guds hus? Med hvilke fødder vil du betrede dette hellige sted? Hvorledes vil du kunne opløste dine hænder, som endnu drypper af blod, til bøn? Hvorledes vil du i en saadan tilstand kunne modtage Herrens legeme og blod? Gaa bort herfra og læg ikke synd til synd.“ — Teodosius blev rystet. Men han vilde undskylde sig og heraae sig paa Davids eksempel; han var ikke værre end David, som havde begaaet mord og egtesskabsbrud tillige. Da svarte

biskoppen: „Belan, har du efterlignet David i hans synd, saa efterlig ham ogsaa i hans bod.“ — Nu gif kejseren i sig selv og sagde: „Af, baade Guds kirke og himmel er tilluffet for mig! Thi saa siger Herrens røst: „Hvad I binde paa jorden, skal ogsaa være bundet i himmelen.“ Derpaa gjorde han offentlig kirkebod, idet han afslagde sin kejserlige dragt og under taarer afslagde bekjendelse af sine synder samt bad Gud og menigheden om tilgivelse. Nu løstes han af bannet og kunde atter komme i kirke og til alters som forhen.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

31. Lesson.

THE OFFICE OF THE KEYS.

ABC Class: Matt. 16, 19: I will give unto thee the keys of the kingdom of heaven.

Catechism Class: Same as above, and the following question and answer: What is the Office of the Keys? The Office of the Keys is the peculiar church-power which Christ has given his church on earth, to forgive the penitent sinners their sins, but to retain unto the unpenitent their sins, as long as they do not repent.

Explanation Class: Same as above, and John 20, 22, 23: Jesus breathed on his disciples, and saith unto them, Receive ye the Holy Ghost: Whose soever sins ye remit, they are remitted unto them; and whose soever sins ye retain, they are retained.

SUGGESTIONS.

— The minister of the Gospel cheerfully submits to abuse of his own person; but when his holy office suffers abuse, it is God who suffers.

— In the eleventh century we find a church door barred against a monarch. It is the low-arched, rough stone portal of the newly-built cathedral of Roskilde, in Zealand, Denmark. The Danish King Svend, the nephew of the well-known Knut, stands before it—a stern and powerful man, fierce and passionate, and with many a Danish axe at his command. Nay, only lately, for a few rude jests, he caused some of his chief jarls to be slain without a trial. Half the country is still pagan; and though the King himself is baptised, there is no certainty, that, if the

Christian faith do not suit his taste, he may not join the heathen party and return to the worship of Thor and Tyr, where bloody deeds would be, not blameworthy, but a passport to the rude joys of Valhalla. Nevertheless there is a ministerial key, locking the church and heaven against him, a pastoral staff across the door-way, barring the way of the King, and the key is used and that staff held against him by William, Bishop of Roskilde, the missionary who had converted a great part of Zealand, but who will not accept Christians who have not laid aside their sins. He confronts the King who has never been opposed before. “Go back,” he says, “nor dare approach the altar of God—thou who art not a King, but a murderer?” Some of the jarls siezed their swords and axes, and were about to strike the Bishop away from the threshold, but he, without removing his staff, bent his head, and bade them strike, saying he was ready to die in the cause of God. But the King came to a better frame of mind, called the jarls away, and, returning humbly to his palace, took off his royal robes, and came again barefoot and in sack-cloth to the church door, where Bishop William met him, took him by the hand, gave him the kiss of peace, and led him to the penitent's place. After three days he was absolved, and, for the rest of their lives, the Bishop and the King lived in the closest friendship, so much, that William always prayed, that even in death he might not be divided from his friend. The prayer was granted. The two died almost at the same time, and were buried together in the cathedral at Roskilde, where the one had taught, and the other learned the great lesson of the majesty of the divine Office of the Keys.

— Luther says: Many people say, “What need have we of ministers and preachers, since we can read the Word ourselves at home?” and then do not even read it at home. Or if they do read it at home, yet it is not as fruitful nor as effective as the word is through the public sermon and the mouth of the preacher whom God has called and ordered to preach and tell it to you.

— The Keys belong to the Communion of all Christians and to every one who is a member of that Communion. For this reason, our Confession says, any Christian layman may, in case of necessity, exercise this office in behalf of another. Thus St. Augustine relates that two Christians were once together in a ship, and that one of them baptized the other, and then received absolution from him.

„Han staar for døren nu og banker.“

Blind blomstersælgerste.

Den gamle raringen.

(Fortættelse.)

Di maa atter springe over en del aar, idet vi paany mødes med vore gamle venner, som i denne tid havde levet overmaade lykkelig sammen; ja fandtes noget sted sand gudsfrugt og kjærlighed, saa var det her. Hos fru Terrason havde Ella lært Jesus at kjende; hun havde igjen bragt evangeliets budskab til den gamle, og det var forunderligt, hvorledes gamle Karlét mere og mere kunde fryde sig ved at tale om Jesus; der var ligesom kommen en himmelsk klarhed over hans pande, og hans kjæreste stunder var, naar Ella om aftenen sad og læste Guds ord for ham.

Sad os kaste et blik ind i deres hjem. Ved vinduet i far Karléts bolig sidder en ung pige. Hun kan vel være nogle og tyve aar gammel, frisk og blomstrende som en rose. Det er ingen anden end Ella; men man skulde have vanskeligt for at kjende igjen det lille blege barn, som den gamle vindmøllselger engang havde taget til sig. Den unge pige var ivrig optaget med at sy; hun syede paa en prægtig brudebragt, ja ikke til nogen voksen dame, men til en stor dukke, som laa ved siden af hende. Ella havde i aarenes løb fortsat med det arbejde, som hun efter fru Terrasons tilskyndelse var begyndt. Hun var dukkeherske og kjente paa den maade saa meget, at hun havde rigeligt baade til sin egen og far Karléts underholdning. Den kjære gamle mente vistnok, at ogsaa hans vindmøller bragte ikke liden fortjeneste, og Ella lod ham gjerne blive i den tro; men i virkeligheden levede han ganske alene af, hvad hans pleiedatter tjente; han folgte nok ogsaa fremdeles ikke saa faa papirmøller, men han var begyndt at blive gammel, og hans virkelige indtægter var yderst smaa. Ella arbejdede for en af byens største butikker, og desuden kom ogsaa mange smaaapiger til hende for at saa gjort istand eller pyntet sine dukker. Snart var det en elegant dukkedame, Ella skulde sy udstyr til, snart var det kjole til en skolepige eller buffer til en liden dukkemand, eller det var en spædbarndukke, som maatte have buggeklæder. Hun gjorde alting saa net og pent, at alle var fornøjet med hendes arbejde, og hun var saa glad over, at dette

slags arbejde tillod hende at være hos sin pleiefar. Den gamle trængte mere og mere hendes hjælp, især det sidste aar; thi i dette havde han næsten ikke kunnet forlade huset alene. Allerede i længere tid havde han seet daarlig; dog havde han fundet vei gennem gaderne og kunnet sælge sine papirmøller som i gamle dage; han havde ogsaa kunnet arbejde de smaa møller fremdeles, naar Ella paa forhaand skar papiret til for ham. Men nu var den tid forbi; gamle Karlét havde det sidste aar været ganske blind.

Men den gamle mand var denne sin skjæbne med stor taalmodighed, ikke mindst fordi Ella viste ham saadan kjærlighed og omhu. Naar han om aftenen havde lagt sig, kunde hun sætte sig til at smykke hans lange stof med en hel del nye papirmøller. Og hvis det var solskin og varmt veir, tog hun ham den næste morgen ved haanden og fulgte ham omkring i byens gader, hvor endnu børnene var glade i hans varer. Far Karlét var nu aldeles afhængelig af den unge pige; hun hjalp ham, naar han skulde klæde sig paa, hun sørgede og stelledes for ham fra morgen til kveld; hun sang for ham, og hun læste for ham. Saaledes manglede gamle Karlét intet og sølte sig saa lykkelig, som det er muligt, naar man er blind. Han var endnu den samme høie mand med den lange frakke og den store lue; men hvor langt anderledes saa han alligevel ikke ud. Hans frakke var vistnok af samme snit og facon som den gamle, men gjort af pent klæde og rigtig god og varm, og alt hans tøj saa overordentlig velstelt ud. Hans haar, som nu var blevet aldeles snehvidt, hang i lange lokker ned over hans nakke, og med sit lange stjæg, sin side frakke og blankpudsede støvler gjorde han et ærbørdigt indtryk; ingen kunde længere falde paa at le af gamle Karlét.

Det var saa vakkert at se den gamle værdige mand gaa gennem gaderne, haand i haand med den friske, tækkelige pige, der altid saa saa fornøjet ud. Og gamle Karlét kunde med sin eiendommelige veltilfredshed lette paa nakken, naar han en og anden gang hørte nogen hvisse til hverandre:

„Der gaar far Karlét med sin smukke datter!“

Sdag sad som sagt Ella ved vinduet og syede ivrig paa brudeklæderne til den store dukke. Det hastede med arbejdet; thi „den lille dame“ skulde allerede næste dag have

bryllup, og der var flere gange kommet forespørgsmaal, om den ikke snart var færdig. Ella havde ogsaa idag vandret omkring i byen med den gamle, men havde nu skyndet sig hjem til sit arbejde, mens Karlet blev staaende en stund og prate med den gamle kone i butikken ved siden af, saaledes som han ofte pleiede; derfra kunde han altid finde hjem uden vanskelighed.

Mens Ella saaledes sad og arbejdede, bankede nogen paa døren. Hun raabte „kom ind!“ og hvem anden end Johan Leboa skulde vise sig i døren.

Forundret betragtede Ella ham og spurgte sig selv, hvad vel den unge mand vilde; hun var aldrig vant til at se ham paa denne tid af dagen. Hans ansigt havde ogsaa et saa beundringsfuldt udtryk, idet han halv glad, halv forlegen rakte hende haanden og sagde goddag.

„Er ikke far Karlet hjemme?“ spurgte han forvirret og tog og saa paa nogle af de dukkeklæder, som laa paa bordet.

„Nei, han er borte i butikken og faar sig en prat med den gamle kone. Var det noget, De vilde ham?“

„Ja, — det vil sige, det haster slet ikke — Er det en brudekjole, De gjør der, frøken Ella? Nei hvor smuk en saadan brudekjole er!“

„Ja, den er nydelig. Men jeg synes ikke, at disse passer for saadan en liden dukke; for nogle uger siden gjorde jeg brudekjole til en anden dukke; den var af klart hvidt tøj med langt brudeslør, og den likte jeg meget bedre.“

„Det kan jeg nok forstaa. Hvid klar kjole med brudeslør og myrtekrans passer ogsaa bedre for en snedkers brud.“

Ella saa forundret op og brast i en høj latter.

„Hvilket forunderligt ansigt De sætter op, hr. Leboa! Hvad er i veien ved Dem idag? Skal De kanske bestille brudeudstyr?“

„Ja, det skulde jeg have god lyst til, og naar De blot blev enig med mig, vilde den sag snart lade sig ordne. Jeg ved ikke, hvorledes jeg skal saa sagt Dem, hvad jeg mener, men, ser De, jeg er idag bleven mester; den snedermester, jeg er hos, har besluttet at trække sig tilbage fra forretningen og overlade den til mig.“

Ella havde forlængst ophørt at le. Hun sænkede hovedet dybt over sit arbejde, og heller ikke Johan vovede at se op.

„Man kan som snedermester tjene mange penge“, fortsatte han, „min gamle mester har tjent sig en pen formue. Man kan da gifte sig og forsørge en familie. Derfor vilde jeg spørge Dem, Ella, om de vilde blive min hustru. Gamle Karlet vil jeg elske og ære, som om han var min egen far.“

Ella svarede ikke, og Johan, der med den største spænding ventede paa hendes svar, havde endnu ikke mod til at se op. Bleg og skjælvende af bevægelse sad den unge pige foran ham med hænderne foldede paa skjødet.

„Jeg har da vel ikke bedrøvet Dem?“ spurgte den unge mand forskrækket.

„Nei, det har De ikke! Men jeg er saa lei over, at jeg desværre nok kommer til at bedrøve Dem. Jeg har bestemt mig til ikke at gifte mig.“

„Til ikke at gifte Dem! Men hvorfor ikke?“

„Hvis De vil høre rolig paa mig, hr. Leboa, skal jeg fortælle Dem det. Da jeg var en fattig, forladt liden ting, tog gamle far Karlet mig til sig, skjønt han selv intet eiede. Han har sørget for mig og med sin opofrende hjærlighed været i en fars sted for mig. Siden jeg blev voksen, har jeg ikke kunnet se et selskab kunstnyttere uden med gysen at tænke paa den skjæbne, som jeg blot med nød og neppe undgik. Og far Karlet var den, der reddede mig derfra; jeg har ham at takke for altsammen. Jeg skylder ham mere taknemmelighed, end om han var min virkelig far; thi det var intet, som tvang ham til at tage sig af mig. Han kunde have ladet mig ligge paa gaden og omkomme af hunger og kulde. Eller hvem ved, hvad der vilde være blevet af mig, om en anden havde reddet mig fra døden! Ingen aner, hvor god far Karlet altid har været mod mig ogsaa i de stunder, da jeg allermindst for-tjente det. Hvorledes har han ikke haft anledning til, at se min forfængelighed og utaknemmelighed; skjønt han overøste mig med godhed og hjærlighed, foragtede jeg ham og stammede mig over ham. Og alligevel stødte han mig ikke bort, ja straffede mig ikke engang. Jeg har ikke hørt et eneste bebreidende ord fra hans læber; han har grædt for min skyld, men vilde alligevel straks tilgive mig, ja søgte at undskylde mig, skjønt jeg havde bragt ham saa megen sorg.“

(Fortættets.)

Han staar for døren nu og banker.
[Se billedet.]

Naar Jesus kommer ind i huset,
Og hans den søde hilfens fred
Har alle hjerter gjennemfuset
Og sænkfet sig i sjælen ned,
Da blir der stille, lyst og mildt,
Da enes atter, hvad er skilt.

Han staar for døren nu og banker,
Og hvor der lades op med bøn,
Der gaar han ind og sjæle sanker
Og holder nadverd sød i løn. —
Tænk under dit det ringe tag,
Hvor blev det dig en saltig dag!

Han staar for døren nu og banker,
O dyre sjæl, giv agt derpaa!
Fornegt ham ei i dine tanker,
Og lad ham dog ei ude staa!
Jeg siger i mit stille sind:
Du Guds velsignede kom ind!

Kom ind til mig og alle mine,
Og bliv vort hjertes trostesfat!
Kom ind med lys til alle hine,
Som bo endnu i dødens nat!
Jeg siger i mit stille sind:
Du Guds velsignede, kom ind!

En blind blomstersælgerske.
(Med billedet.)

S hun er fattig; men hvad er langt,
langt tungere at bære: hun er blind
— kan ikke se den klare dag, ikke
den deilige natur, ikke sine tjæres
ansigter, ikke læse et bogstav.

Og nu sidder hun ude paa gaden og
sælger blomster. Man har medlidenskab med
den stakkels pige, og hendes kurv bliver snart
tom, saa hun slipper at sidde der altfor
længe hver dag. Ved hendes side sidder
hendes trofaste hvide pudbel, og ved dens

hjælp finder hun atter veien hjem, naar alle
blomsterne er folgte.

Stakkels barn! Hun vækker vor med-
lidenskab. Men synet af hende skal ogsaa
vække andre følelser hos os. Det skal bringe
alle dem, som har friske sunde øine til at
tænke paa, hvor godt de har det. Du er
kanskje ofte utilfreds og misfornøiet — du
synes ikke, at alting er, saaledes som du
kunde ønske det. Maaſte da synet af denne
blinde pige kunde bringe dig til ikke at være
sur og grættet, ikke klage og kjede dig, men
takke Gud, fordi du i grunden har det saa
godt.

Dpl. paa gaader i nr. 30.

Lidt hovedbrud: 1. Hammerfest. 2. Tromsø,
3. Kristianssand.
Stjulte dyr: 1. Ørret. 2. Åbor, aal, and.
3. Hane, ren, and.

Diamantgaade.

			A						
			A	A	A				
			B	B	D	E	E		
		E	E	G	G	G	H	I	
I	K	K	L	L	N	N	N	N	
		O	O	P	P	R	R	R	
			R	R	R	S	S		
			S	U	Æ				
					Ø				

Bogstaverne ordnes saaledes, at den lodrette
og vandrette midtlinje kommer til at lyde ens,
og at de vandrette linjer kommer til at give
kjendte geografiske navne: 1. En by i Frankrig.
2. En by i Frankrig. 3. Et land i Europa.
4. En festning i Sverige. 5. Et land paa Bal-
tanhalvøen. 6. En elv i Frankrig. 7. En dansk ø.

Peder Gulbrandsen.
Amot, Modum.